

Sămânța are putere de rodire în sine. Să n-o zădărnici!

Duminica a 21-a după Rusalii (Pilda semănătorului – Luca 8, 5-15)

Zis-a Domnul pilda aceasta: leșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și, semănând el, una a căzut lângă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mâncat-o. Și alta a căzut pe piatră și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. Alta a căzut între spini, iar spinii, crescând cu ea, au înăbușit-o. Iar alta a căzut pe pământul cel bun și, crescând, a făcut rod însutit. Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit, să audă! Și ucenicii Lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta? El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți, în pilde, ca, văzând, să nu vadă și, auzind, să nu înțeleagă. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu; cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască; iar cea de pe piatră sunt aceia care, auzind cuvântul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă. Cea căzută între spini sunt cei ce aud cuvântul, dar, umblând cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc. Iar cea de pe pământ bun sunt cei care, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare. După ce a spus acestea, a strigat: Cine are urechi de auzit, să audă!

„leșit-a semănătorul să semene sămânța sa...” Dacă sămânța este cuvântul lui Dumnezeu, după cum Însuși Domnul ne tâlcuiește, reiese că Semănătorul nu este altul decât Dumnezeu. Dumnezeu este Cel Care adresează cuvântul, El este Cel Care are inițiativa mântuirii. El e Cel Care pune începutul, ne descoperă cuvântul adevărului și ne invită să îi dăm răspuns. Logosul lui Dumnezeu – acesta fiind unul dintre numele Fiului lui Dumnezeu, conform prologului Evangheliei după Ioan – ne adresează însă un cuvânt plin de putere, de rațiune. Cuvântul grecesc logos poate fi tradus și prin „cuvânt”, însă și prin „rațiune”, „raționament”, „calcul”. Prea adesea, în limba română, înțelegem cuvântul ca „vorbă goală”, lipsită de conținut sau greutate. Atunci când citim în cărțile Noului Testament sau în rugăciunile noastre despre Dumnezeu-Cuvântul, s-ar cuveni însă să-L percepem asumând

dimensiunea rațională, plină de înțeles a Logosului. În sensul Logosului Evangheliei după Ioan, nu există separație între cuvânt și rațiune; nu este cuvânt-fără-minte, cum pot fi cuvintele omenești, ci Cuvântul este însăși Rațiunea sau Înțelepciunea veșnică a lui Dumnezeu. De aceea, cuvântul pe care Dumnezeu ni-l adresează, prin Însuși Fiul Său - Cuvântul, este dătător de viață, încărcat de raționalitate, de înțelesuri. Semănătorul seamănă din belșug, nediscriminator, pentru că „vrea ca omul să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Tim. 2, 4).

După câte putem înțelege din textul Parabolei semănătorului, aceasta prezintă raportarea diferită a oamenilor la vestirea cuvântului lui Dumnezeu, dar nu a celor care refuză să asculte cuvântul lui Dumnezeu, a celor necredincioși. Parabola nu descrie situația „mărgăritarelor aruncate înaintea porcilor” (Mt. 7, 6), adică pe a omului care nu vrea să știe de Dumnezeu, ci problema omului care acceptă să asculte cuvântul lui Dumnezeu, dar care, în multe cazuri, „reușește” să piardă comoara dumnezeiască încredințată spre mântuirea sufletului, cuvântul lui Hristos. Pornind de la aceasta se ridică întrebarea: cum ne raportăm la cuvântul lui Dumnezeu și care este drumul pe care îl alegem între intenția cea bună și fapta concretă?

Nehotărârea permanentă împiedică rodirea duhovnicească

Prima categorie de oameni zugrăvită în Evanghelie e a celor „care aud cuvântul, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască”. Această comparație descrie situația celor care, sub pretextul că aleargă după adevăr și că își doresc să încerce din toate ceea ce este mai bun, pentru a-și formula propria opinie, nu urmează de fapt nici unei căi, ci sar numai de la o părere la alta - mereu în căutare după un iluzoriu „altceva” -, cu rezultatul că nu-și împropiază adevărul și nu-și asumă trăirea lui. Tragic este când pe unii ca aceștia moartea îi surprinde în dilema permanentei nehotărâri, netrăind cuvântul lui Dumnezeu. Sămânța căzută lângă drum este condiția omului modern, care pe toate le relativizează, considerând că în faptul contestării oricărui for de autoritate împlinește o datorie de onoare față de propria sa libertate. Domnul nostru Iisus Hristos taie însă nodul gordian al justificărilor noastre și ne spune că satana este cel care vine și fură cuvântul din inima unora ca aceștia, „ca nu cumva, crezând, să se mântuiască”.

În propria-mi adolescență, citeam despre iluminism ca despre o curiozitate culturală apuseană, față de care mă raportam ca la un produs de import, accesibil numai celor din învățământul superior sau, într-o formă simplificată, celor care fuseseră ținta îndoctrinării materialiste. Astăzi însă realizez că, în maniera convulsivă în care poporul român tinde să recupereze decalajele istorice, pături

largi ale societății românești îmbrățișează într-o manieră lipsită de discernământ idei iluministe, ca pe „adevăruri universale”, față de care progresul și apartenența la valorile europene sunt de neconceput. Suntem martorii unei recuperări à la roumaine a iluminismului, însă într-o formă grosolană, combinată cu materialism și hedonism. O minimă familiarizare cu fundamentele istorice și filosofice ale iluminismului ne-ar putea ajuta să depășim complexe și să ne reancorăm inclusiv intelectual în valorile Evangheliei. Dacă vom fi sinceri cu noi, vom admite că ne vom putea recunoaște numai într-o Europă creștină.

Încercarea probează virtutea

A doua categorie sunt oamenii care „primesc cuvântul cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă”. Dacă cele de mai sus probau caracterul profetic al cuvintelor Domnului, această lapidară descriere evidențiază pătrunderea psihologică dumnezeiască a Mântuitorului, Cunoscătorul inimilor. E oare vreo experiență omenească mai comună decât aceea a succesiunii în care stau euforia de moment și refluxul însuflețirii sau de-a dreptul descurajarea? Tot omul știe că e ușor să promiți, dar că e mai greu să te ții de cuvânt. „Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului Dumnezeuului vostru”, ne îndeamnă Psalmistul (Ps. 75, 11). Încercarea este inerentă; ea este aceea care probează virtutea. Fiul Omului ne cunoaște din interior slăbiciunile firii, de aceea Lui I-a fost încredințată judecata. Să primim cu bucurie încercarea și să ne rugăm cu însuflețire Fiului lui Dumnezeu să ne întărească!

Nu după intenții, ci după fapte vom fi judecați!

Următorul grup sunt „cei ce aud cuvântul, dar, umblând cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc”. Mulți ne regăsim în această categorie, a celor care, lăsându-se asupriți de griji materiale sau mânați fiind de goana după plăceri, uităm de Dumnezeu. Cu toate că ni s-ar părea nedrept să fim circumscriși aceleiași grupe, cei apăsați de griji și vânătorii de plăceri, să recunoaștem însă realitatea: oricât de nobilă sau nevinovată ne-ar părea, nici o situație nu ne poate sluji drept scuză pentru a ne ține departe de Dumnezeu. Nu după intenții, ci după fapte vom fi judecați.

La intersecția acestor trei tipologii îi găsim însă și pe creștinii pioși, dar nehotărâți, care, neavând statornicie, cer mereu alt cuvânt de la preotul duhovnic sau de la părinții înduhovniciți, și apucă iar de la început, însă mereu în altă direcție, ratând astfel șansa progresului duhovnicesc. În faptul nemulțumirii de sfatul duhovnicului și al opunerii unui sfat altuia, unii ca aceștia relativizează cuvântul lui Dumnezeu și îl nesocotesc.

Atenția și răbdarea fac rodirea bogată

Cea de-a patra tipologie a situărilor omului față de cuvântul lui Dumnezeu conține leacul pentru neajunsurile celorlalte trei. „Inima curată” descrie condiția celui care ascultă cuvântul Domnului fără vicleșug, silindu-se să se curețe de poftă și patimi. Dacă unul ca acela va prețui cuvântul lui Dumnezeu mai presus decât orice alt cuvânt omnesc, îl va păstra în inima sa, nu-l va falsifica, nici nu-l va da pe nimic în schimb. Iar dacă va adăuga entuziasmului statornicie și răbdare în încercări, sămânța cuvântului lui Dumnezeu va rodi întru el fapta cea bună. Una dintre acestea de îi va lipsi creștinului, va cădea în starea celorlalte trei categorii, combinate sau luate separat. Noi însă să avem nădejde, luând aminte la faptul că sămânța are în sine putere de viață, puterea creșterii și a rodirii. Iar de-ar fi ca numai o sămânță să aducă rod, prin mila lui Dumnezeu acesta va fi însutit. Amin!

ziarullumina.ro